

Faşizme son
vermek için
birleşelim!

Karkerên Hemû Welatan Yekbin!

15 EYLÜL 1985

SAYI: 34

PÊŞENG
BO SORES

ORGANA KOMÎTA MERKEZÎ YA PARTIYA PÊŞENG A KARKERÎ KURDISTAN

PPKK POLİT BÜRO BİLDİRİSİ

FAŞİZMİ ALAŞAĞI ETMENİN YOLU TÜRKİYE VE KÜRDİSTANLI ANTI-FAŞİST GÜÇLERİN BİRLİĞİNDEN GEÇER

Türkiye ve Kürdistan'ın yurt-sever emekçileri,

Tüm anti-faşistler!

Sömürgeci faşist diktatörlük, kanlı iktidarının beşinci yılını dolduruyor. Halklarımız beş yıldır, faşist diktatörlüğün açık terörcü egemenliğine dayanan aşırı sömürü, baskı ve zorbalığın en acımasızını iliklerinde hissediyor.

Bu beş yıl boyunca Türkiye ve Kürdistan halkları tarihlerinin en karanlık baskı dönemini yaşadılar. Bir avuç büyük Türk tekeli holdingin ve başını ABD emperyalizminin çektiği emperyalizmin en gerici; saldırgan savaş yanlısı güçlerinin; barış düşmanı saldırgan NATO çevrelerinin halklarımız üzerinde ve bölgede sarsılan egemenliklerini korumak ve uzun ömürlü kılmak için iktidara el koyan generaller cuntası bu beş yıl boyunca her bakımdan bu çevrelerin çıkarları doğrultusunda bir politika sürdürdü. İMF, OECD ve Dünya Bankası gibi uluslararası emperyalist kuruluşların dikte ettirdiği ekonomi politikayı yürürlükte tutarak işçilerin, yoksul köylülerin diğer çalışan emekçilerin varını yoğunu zorla kopararak, adlarına iktidarı ele geçirdiği çevrelerin kasasına aktı. Faşist diktatörlüğün parolası "her şey bir avuç tekel için" dir. Bu parola doğrultusunda toplumun yüzde doksanbeşinden fazlasından alarak toplumun yüzde beşini bile oluşturmayan bir avuç ayrıcalıklı burjuvaziye devrediyor.

Bu ekonomi-politikanın en ağır yükünü Türkiye ve Kürdi-

stan'ın emekçi kitleleri çekiyor. İşçilerin, memurların, yoksul köylülerin ve diğer çalışanların elde ettikleri, günlük yaşamlarına, karınlarını doyurmaya bile yetmiyor. İşçi ücretlerinin memur maaşlarının reel değeri hergün biraz daha düşerken, zamlar birbirini kovalıyor. Toplumda altı milyonu aşkın bir

işsizler ordusu oluştu. Faşizmin kanlı egemenlik pençesinin yarattığı sömürü, zulüm ve faşist ideolojinin yaygınlaştırdığı ırkçı demagoji toplumda ahlaki çöküntüyü, yozlaşmışlığı, bunalım ve apolitikleşmeyi yaygınlaştırıyor. Toplumda fuhuş, hir-

Devamı s. 2'de

Son 5 Yılın Gösterdiği

Faşizm Her Şeye Muktedir Değil

Askeri bir darbeye 12 Eylül 1980'de iktidara gelen faşist cunta, halklarımız açısından daha katmerli baskı, zulüm, yoksulluk ve sömürü demek olan 5 yılı geride bırakarak 6. yılına giriyor.

Sömürgeci Türk burjuvazisinin genel olarak iktidardaki egemenlik yıllarıyla karşılaştırıldığında, 5 yıllık süre hiç kuşkusuz küçüçük bir kesit olusturur. Ne var ki, bu 5 yıllık sürede yaşananlar önceki dönemlerle kıyaslandığında, Türkiye ve Kürdistan halklarının günlük yaşamlarında derin ve unutulmaz izler bırakan ekonomik, toplumsal ve siyasal uygulamaların, köklü değişikliklerin hiç de küçüçük bir kesit oluşturmadiği; yaşanan küçüçük kesitin boyutunu kat kat aşan uygulamaların, değişikliklerin gerçekleştirildiği açıkça görülmektedir. Bu 5 yıllık sürede halklarımız faşizmin saldırganlığını, halk ve genel olarak insanlık düşmanlığını, çok yönlü militarist çılgınlığını iliklerine kadar hissettiler. Öte yandan faşist dikta koşullarında en karlı ve verimli yıllarını yaşayan bir avuç holding dışındaki sınıf ve tabakalar da faşist diktatörlüğün uygulamalarından, değişiklikle-

lerinden şu veya bu ölçüde olumsuz yönde etkilendiler. Yani bir avuç holding çıkarına ve 5 yıl gibi kısa bir sürede en geniş toplum kesimlerin olumsuz yönde etkileyen en karanlık bir dönem yaşandı, yaşanıyor.

İSTİKRAR SAĞLANAMADI

Cunta bu 5 yıllık uygulamaları ve değişiklikler sürecinde faşizmi bir devlet biçimi olarak kurumsallaştırabilirdiye de rejimin istikrarını sağlayamadı; kitle desteğini kazanamadı; faşizme karşı olan sınıf ve tabakaların mücadelesini susturamadı. Kitle tabanı daraldı. "Halkın mal ve can güvenliğini sağlayacağız", "rüşvet ve yolsuzlukları önleyeceğiz", "ekonomiyi düzliğe çıkaracağız" vb. yalan ve demagojilerin nemenem vaatler olduğu bizzat faşizmin, halkın mal ve can güvenliğine kastetmesiyle, rüşvet ve yolsuzluğu bir devlet politikası haline getirmesiyle, ekonomik bunalımları daha da derinleştirilmesiyle de kanıtlandı, kanıtlanıyor. Zindanlarda, işyerlerinde, köylerde kıscası toplumsal muhalefetin olduğu her

Devamı s. 3'te

FAŞİZMİ ALAŞAĞI ETMENİN YOLU TÜRKİYE VE KÜRDİSTANLI ANTI-FAŞİST GÜÇLERİN BİRLİĞİNDEN GEÇER

Baştarafı s. 1'de

sızlık, intihar olayları, alkolizm ve cinayet olayları artıyor. Karakoldaki çavuş ve polisinden tepedeki generaline, sivil bürokratına dek devlet mekanizması soygun, rüşvet ve talanla işleyen bir mekanizmaya döndü.

Bütün bunlar emekçi halkımızın gözleri önünde cereyan ediyor. Gün geçtikçe gerçeği daha iyi gören halklarımızın öfke ve nefreti kabarıyor. Bu gerçeğin çok iyi bilincinde olan faşist diktatörlüğün elebaşları, beş yıldır kanlı terör üzerine kurulu olan devletin baskı mekanizmasını pekiştirdikçe pekiştiriyorlar. Büyük çoğunluğu Kürdistan illerinde olmak üzere kimi illerde sıkıyönetim hala yürürlükte. Sıkıyönetimin kalktığı illerde de olağanüstü hal yasası aracılığıyla yönetimin sıkısı devam ediyor.

Faşizmin zindanları beş yıldır Türkiye ve Kürdistan halklarının devrimci yurtsever evlatlarıyla doludur. İşkence ve insanlık onuruyla bağdaşmayan cezaevi koşulları nedeniyle bugüne kadar yüzlerce devrimci yaşamını yitirirken binlercesi de sakat bırakıldı. Faşizm işkenceyle, pismanlık yasası gibi manevralarla, halklarımızın devrimci yurtsever evlatlarını teslim almak, halkın inanç ve onurunu çiğnetmek, kavgasını söndürmek istiyor.

Faşist Türk Ordusu, kimi tepkileri bahane ederek bir yılı aşkın süredir Kürdistan'da yoğun saldırılara girişiyor. Bu bir yıllık süre içinde, defalarca ordunun baskı ve yıldırma operasyonlarıyla yüzüye gelmeyen şehir ve köy kalmadı. Kürt halkına karşı acık bir savaş yürütülüyor. Köylüler; kadın erkek, yaşlı genç denmeden dipçikleniyor, elleri ayakları bağlanarak toplu olarak gözaltına alınıyor, karakollarda, zindanlarda ağır işkencelerden ge-

çiriliyorlar. Onların bütün suçu (!) Kürt olmak, sömürgeci faşist boyunduruğa, onurlarının çiğnenmesine karşı çıkmaktır. Faşist diktatörlük, iç ve dış kamuoyunda "eşkiyaya, bölücü teröristlere" karşı savaştığı demagojisini yayıyor. Oysa Kürdistan'da en büyük eşkiya ve terörist bizzat savunmasız Kürt halkına karşı saldırıya geçen acimasızca kan döken hatta diğer parçalarda bile Kürdistan yurtsever hareketlerine saldıran Türk Ordusu'nun kendisidir.

Faşist diktatörlük bu beş yıl boyunca Türkiye'nin emperyalizme; özellikle ABD ve NATO çevrelerine olan kölece bağımlılığını daha da pekiştirdiler. Topraklarımız, ekonomi ve halklarımızın alın teri göz nuru tamamıyla emperyalizme ve onların işbirlikçisi olan büyük tekelere peşkeş çekilmiştir. Türkiye'nin dış borçları 26 milyar doları aşılıyor. Devlet bütçesinin aslan payı, askeri harcamalara gidiyor. Türkiye, Reagan'ın insanlık düşmanı "yıldızlar savaşı" projesinde yeralmaktan memnurluk duyduğunu utanmadan dünyaya ilan ediyor. Faşist diktatörlük altındaki Türkiye yalnız içte halklarımızın üzerine çullanmakla kalmıyor, dışarda da bölge halklarına, komşu sosyalist ülkelere karşı da saldırgan ve düşmanca bir politika güdüyor. ABD emperyalizminin ve saldırgan NATO'nun bölgeye yönelik egemenlik kurma planlarında baş rolü oynuyor. Türkiye artık açık açık topraklarını genişletmekten bölge pazarına egemen olmaktan bahsedene hegemonyacı ve tehdit edici bir politika izlemeye başlıyor. Anti-Sovyetik ve anti-komünist propagandayı gündeminden düşürmüyor. Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'ne karşı yalan ve iftira kampanyalarını uluslararası alana taşıyor, Yunanistan ve

Kıbrıs halklarına, Suriye'ye karşı tehditler savuruyor, sovenizmi, ırkçılığı, savaşı körükliyor. Kürdistan halkının bütün parçalarda alevlenen ulusal demokratik savaşımını boğmak için gerici Saddam rejimi ve Tahrir yönetimiyle yeni yeni kombinasyonlara giriyor. Böylece Türkiye, bölgemizde adil, kalıcı bir barışın sağlanmasının önünde en büyük engellerden biri olarak duruyor. Beş yıllık deneyim açıkça gösterdi ki, bölgemizde barışın sağlanmasının yolu aynı zamanda sömürgeci faşist diktatörlüğün alaşağı edilmesinden geçer.

İşçiler, köylüler, Türkiye ve Kürdistan'ın tüm emekçileri!

Faşizmin baskı ve sömürü boyunduruğunun boynunda hissedilen tüm insanlar!

Bu beş yıl içinde, faşizmin kimin çıkarları için ve kimlere karşı işbaşına geldiği artık gün gibi ortada. O bugüne kadar, hep emekçi halklarımızdan alarak, kendi efendilerine devretti. Faşizm bizden aldıklarının, bize karşı estirilen terörün, dökülen kanlarımızın üzerine yazdı. Bizim suskunluğumuz, parçalanmışlığımız onun ömrünü uzatmasına yarıyor. Faşizmin emekçilere bugüne kadar olduğu gibi bundan böyle de zulümden ve ölümden başka verebileceği hiçbir şey yoktur ve olamaz. Tek çare ve herşeyden önce onu alaşağı etmek, başımızdan defedip atmak zorundayız. Aydın geleceğimizin yolu buradan geçiyor.

Generallerin, Evren-Özal diktatörlüğünün tek alternatif olduklarına ilişkin demagojilerini boşa çıkarmak, burjuva yasal partilerin yaymaya çalıştıkları yasal yollara parlementer seçimlerle demokrasinin, demokratik hak ve özgürlüklerin geri getirilebileceğine ilişkin hayalleri bertaraf etmek için Türkiye ve Kürdistanlı tüm anti-faşist güçlerin savaşım- larını birleştirmekten başka yol yoktur. Kürdistan halkına karşı girişilen azgın baskı, sömürü ve terörü boşa çıkarmak için güçlerimizi birleştirelim.

Eylül 1985

PPKK

Polit Büroso

Faşizm Her Şeye Muktedir Değil

Baştarafı s. 1'de

verde estirilen devlet terörünü, cunta üyelerine kadar yaygınlaşan rüşvet ve yolsuzlukları, ekonomik yaşamın kilit noktalarını emperyalist ve yerli tekel ortaklarının talanına açan ekonomik facia politikasını görmeyen, bilmeyen yok.

"Demokrasieye geçiş" demagogjisi de tutmadı. Apoletil generalerin smokin giymeleriyle, sıkıyönetim yerine "yönetimin sıkışı" olan olağanüstü halin getirilmesiyle burjuva anlamda bile demokrasieye geçilmediğini darbe sonrasında uzun bir süre diktatörlüğün destekleyen, açışlayan bazı burjuva çevreleri dahi açıkça söylüyorlar. Darbe öncesi parlamento ve burjuva partilerin çelişkilerini, laçkalıklarını, darbeden sonra sık sık belirlen; "herseye yeniden başlayacağız" demagogjisiyle "birlik ve beraberlik içinde" bir syasal rejimi vaateden generallerin kurdukları kukla parlamentonun ve lazetli partilerin laçkalıklarını, bün-yerindeki çıkar çatışmaları ve sürtüşmeler; kukla parlamento dışındaki partilerin bazen takindıkları "açık" tutumları; yürütme, yasama ve yargı alanlarındaki tüm köklü değişikliklere rağmen kat kat artan çelişkiler ve laçkalıklar faşist rejimin istikrarsızlığını göstermektedir.

İşçilerin, köylülerin, küçük esnaf ve zanaatkarların, diğer küçük burjuva sınıf ve tabakaların çeşitli vesilelerle düzenlenilen irili-ufaklı toplantılarda, gösterilerde rejimden hoşnutsuzluklarını, uygulanan politikafalara karşıtlıklarını, hatta bazen dolaylı veya dolaysız bir biçimde faşist rejimden kurtulmak gerektiğini belirtmeleri ve en önemlisi de başkılara rağmen toplumsal muhalefetin sürekli gelişmesi rejimin istikrarsızlıklarını artırmakta, çelişkilerini derinleştirmektedir.

Her operasyondan sonra "bitirdik", "köklerini kuruttuk" dedikleri örgütlü halk güçlerinin gittikçe gelişmiş gösteren mücadelesi de faşist diktatörlük açısından önemli bir istikrarsızlık kaynağıdır.

Faşist rejimin istikrarsızlığı ve dengesizliği bizzat onun sımsal niteliklerinden kaynaklanıyor. "Halkın refahı" adına bir avuç tekelcinin palazlandırılması; burjuva kamp içindeki çelişkileri uzlaştırma çabalarıyla burjuva kamp içindeki küçük bir a-

zınlığın çıkarlarını her yönüyle ve her alanda savunma amacı arasındaki çelişki de faşist rejimin istikrarsızlık ve dengesizliklerinin başlıca kaynağıdır.

Tüm bunlar nedeniyeldir ki, faşist cunta TC devletine yeni bir biçim vermesine rağmen rahatlıkla söyleyebiliriz ki rejimin istikrarı sağlanamadı ve bundan böyle de sağlanamaz.

FAŞİZM KENDİLİĞİNDEN GİTMEZ

Halklarımızın yaşamında derin ve unutulmaz izler bırakarak kurumlaşan faşist rejimin önlenemeyen istikrarsızlığı ve dengesizliği ne kadar boyutlanırsa boyutlanırsa faşist rejimin kendiliğinden gitmesinde yoi açmaz.

Hiç kuşkusuz, faşist rejimin istikrarsızlığı ve dengesizliğinin, kitleler içinde dikış tutturamamasının boyutu, eğer faşizme karşı verilen mücadele lehine kullanılabilirse önemli bir avantajdır, faşist diktatörlük açısından ise bir dezavantajdır.

Ne varki bu avantaj ve dezavantaj ikiliminin faşizme karşı verilen mücadelenin lehine kullanılmaması durumunda -nitekim bugün sağlıklı kullanılmadığı gibi- ya faşist diktatörlük, çeşitli manevralara istikrarsızlığının, dengesizliğinin üstünü örtmeyil, dikkatleri başka yerlere çekmeyi geçici de olsa başarıyor ya da burjuva muhalefet çevreleri, rejimin istikrarsızlıklarını gelişen toplumsal muhalefet potansiyelini kendi potalarında eriterek veya peslerinde sürükleyerek faşist diktatörlükle olan hesaplaşma ve pazarlıklarda başarıyla kullanılır.

Öte yandan bilinmesi gereken bir diğer nokta da istikrarsızlık ve dengesizlik ile güçlü olmanın birbirleriyle karşıtlanmaması, iki yönün birbiriyile olan bağlantılarının kavranmasıdır. Çünkü genel olarak istikrarsızlık ve dengesizlik faşizmde zaten vardır. Ama rejimin güçlü olup olmaması sorunu muhalefetin gücü de dikkate alınarak yapılacak karşılaştırma ile belirlenir. Kimin daha güçlü olup olmadığı ancak böylesi bir karşılaştırmadan hareketle söylenir. İstikrarsızlık ve dengesizlik zayıf bir yan olmasına karşın her zaman rejimin zayıf olduğunun göstergesi olamaz. Bir rejim, ülkedeki sınıf dengelerinin mücadeledeki

yansımalarına göre güçlü ve zayıf diye değerlendirilebilir.

Evren-Özal çetesinin bugün güçlü görünmesinin rejimin istikrarı yada dengeli oluşundan kaynaklanmadığı ve bunun faşizme karşı muhalefetin dağınlıklığından ve hala da toparlanamamasından kaynaklandığı biçimindeki doğru yaklaşım yukarıda belirtilen bir anlayışa soruna bakmanın önemli bir göstergesidir. Bilinmelidir ki faşizm kendiliğinden değil, bizzat ona karşı verilecek çok yönlü mücadele ile yıkılabilir.

HALA YETERLİ ADIMLAR ATILAMADI
Faşist diktatörlüğün durmak bilmeyen baskı, zulüm ve sömürü politikalarının acımasızca uygulandığı son 5 yılda, faşizme karşı verilen mücadelenin sağlıklı bir biçimde başanya ulaştırılmasının yegane güvencesi olan Türkiye ve Kürdistanlı komünist ve devrimci-demokratik güçlerin yapabilecekleri çok şey olmasına rağmen beklenen ve de özlene yeterli adımlar atılmadı. Faşist rejimin istikrarsızlığı, burjuva kamp içindeki hesaplaşma ve çelişkiler; merkezi bir yönlendirilmiş sahipl olmayan yığın çıkışları yeterince değerlendirilemedi. Çok kez seyirli kaldı. Acil ve zorunlu görevler genellikle bir türlü aşılmayan dar grup çıkarlarının, sağ ve "sol" dayatmaların karmaşası içinde arka planda kaldı.

Tabii ki, bazı adımlar atıldı, çabalar sarfedildi. Partimizin de içinde bulunduğu çeşitli açıklamalar yapıldı, bildiriler dağıtıldı, kampanyalar açıldı. Hekvarki deneyim yaşandı. Sektör bir temelde kurulan FKBCD'nden bazı dersler çıkarılabilirdi. Eksikliklerine ve katılmı azlığına rağmen son 5 yılda atılan iler ve olumlu bir adım olan SOL BİRLİK, Aralık 1984'de partimizin de içinde bulunduğu Türkiye ve Kürdistanlı alılı sol parti tarafından kuruldu.

Ama tüm bu olumlu adım ve çabalara rağmen, hala da yapılması gerekenlerin, istenilen ve de bazı hastalıklar aşılıyordu yapılmaması olanaklı olanların önümüzde birer acil ve zorunlu görev olarak durduğu açıktır. Bu yöndeki acil ve çabalara karşın hala da olanaklı en geniş gücün birlikteliği sağlanabilmiş değil.

DAHA GENİŞ BİRLİKTELİKLER GEREKLİDİR

Faşist dikta: koşullarında ge-

Devamı s. 9'da

Saldırgan Kim ?

Ekonomik bunalımın günden güne derinleştiği, işsizliğin büyük boyutlara ulaştığı, cuntanın halkımıza yönelik saldırılarının doruk noktasına vardığı bir dönemde yaşıyoruz. Buna paralel olarak halkımızın ulusal-demokratik muhalefeti de gelişip güçleniyor. Bunu bilen sömürgeci her gün yüzlerce ilerici, yurtsever ve demokratik askeri cezavlerine tıkmakta, en ağır işkencelere tabi tutmakta ve çoğunu işkencelerde ya katletmekte ya da sakat bırakmaktadır. Bunu içlerine sindiremeyen sömürgeci faşistler solaya soldırarak, "saldırganları arıyoruz" bahanesiyle ülkemizin her yerini Nazlı toplama kamplarına çevirmekte-

dir. İçimiz Cizre'de olup bitenler bunun tipik bir örneğidir.

Bir süre önce Eruh ve Şemdi. il olaylarının faillerini arama gerekçesiyle 24 saatlik sokağa çıkma yasağı konuldu. 40 bin nüfuslu Cizre ilçesi didik didik arandı. Girdikleri her evde "bizim devletimiz güçlüdür, kılı kıpırdayanın kafasını ezeceğiz, bize saldırıyanları söyleyin, yoksa slzi de götürürüz" diye tehditlerde bulundular. Sonuçta bir şey elde edemeyen sömürgeci faşistler adı bir kaçakçılık olayında bir polisin öldürülmesini bahane ederek yüzlerce insanı toplayıp işkence merkezlerine götürdüler. Aylarca süren işkencelere maruz bıraktılar.

Ama silahları yine geri tepti. Saldırganların bu tutumları yöre halkı tarafından nefretle karşılandı.

Yıllardır ülkemizi sömürgeleştiren, her türlü baskı ve işkenceyi halkımıza reva görenler şunu iyi bilmelidirler: Bizi korkunc boyutu bir işsizlikle karşı karşıya getirenler; sefalet girdabında boğdurmak, işkence merkezlerinde en insanlık dışı uygulamalara tabi tutarak sindirmek isteyenler çirkin yüzlerini saklayamazlar. Uydurdukları bahaneleri halkımız çok iyi bilmektedir. Gerçek saldırıyanların sömürgeci faşistler olduğu gerçeğini halkımızdan gizleyemezler.

Kahrolsun Faşizm !
İşkenceye Hayır !

Yaşasın Halkımızın Ulusal Demokratik Halk Devrimi Mücadeləsi !

TEVGER

Bingöl'de Faşist Baskılar Sürüyor

5 yıldan beridir sömürgeci faşist diktatörlüğün amansız baskıları sürüyor. Uygulanan bütün baskı yöntemlerine, idamlara, işkencelere ve katliamlara rağmen, halkımızın bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi sındırılmemedi. Şimdi mücadelemiz, koyu faşizm koşullarında kazanılan yeni tecrübelerle giderek daha da güçleniyor. Kitlelerde artık eski yılmık ve ürkekliğin giderek aşıldığı görülüyor. Devrimci mücadele bütün abanmalara ve kuşatmalara karşın, kitlelere açılmada daha yetenekli. Omuzumuzdaki görev zor ama onurlu; bunun bilincindeyiz. Bu bilinçle ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelemizi her koşul altında sürdürmede kararlı olacağız. Bundan hiç kimse'nin kuşkusuz olmasın.

Bu mektubumda Bingöl'de meydana gelen ve sömürgeci faşizmin zorbalığının açık birer örnekleri olan iki olaya değineceğim.

YURTSEVER BİR KÖYLÜ KURŞUNA DİZİLDİ

Kürdistan'ın dörtbir yanında olduğu gibi bölgemiz Bingöl'de sömürgeci-faşist baskılar sürüyor. Bingöl ve çevresi Bolu'dan getirilen komando birliklerine adeta işgal altında tutuluyor. Her gün köyler basılıyor, insanlar

sıra dayatından geçiriliyor, hat-ta kurşuna diziliyor. Bundan yaklaşık iki hafta önce Mecit Bilgin isminde yurtsever bir köylü elleri kelepçeli olduğu halde kurşuna dizildi.

Olay şöyle gelişti: Mecit Bilgin, köye baskın yapan "güvenlik" kuvvetlerince tutuklanıyor. Yüzbaşı bütün köylüler önünde, Mecit Bilgin gibi "teröristlere, devrimcilerle, yardım eden; onlarla işbirliği içinde olan herkes gebertilecek!" tehditini savuruyor. Bir müddet sonra bu işgalci kuvvetler, elleri kelepçeli M. Bilgin'i de yanlarına alarak köyden ayrılıyorlar. Bir müddet sonra köyün biraz ötesinde silah sesleri geliyor. Ve bir saat sonra M. Bilgin'in cesedi köye getiriliyor. Olay "kaçmaya teşebbüs etti ve kaçarken vuruldu" şeklinde açıklanıyor. Oysa olay hiç de böyle değil. M. Bilgin apaçık kurşuna dizildi. Hatta bazı köylüler M. Bilgin'in askerler tarafından nişan tahtası olarak kullanıldığını söylüyorlar. M. Bilgin'in vücudunda çok sayıda kurşun izi bulunması, bu yöndeki görüşleri doğrular nite-liktedir.

Olaydan sonra ise köy (Genç'e bağlı Kelaxsi) kolluk kuvvetlerince başlatıldı. Hayvanları ekinlerin ve harmanların içine

sürerek yağma edildi. Denildiği-ne göre, "ekinlerimizi mahfet-tiniz. Bizden ne istiyorsunuz?" diye soran yaşlı bir köylüye yüz-başı, "biz kökünüzü kazmak istiyorum, sen ekinlerden bahsediyorsun!" yanıtını veriyor.

5 YAŞINDAKİ "TERÖRİST"

Daha önce Bingöl'de ikamet etmeyen bir aile, boş olan evini bir polis memurunu kiraya vermiş. Kendileri Binöl'e yerleşme kararına vardıkdan sonra, kiracıya usuluna uygun bir şekilde evi boşaltması ricasında bulunuyor. Ama bu istem aradan bir yıl geçmesine rağmen yerine getirilmiyor. Yine bir gün aynı ricasını tekrarlamak üzere aile reisi kiracısına gidiyor. Yanında 5 yaşındaki oğlu da var. Rica polis tarafından sert ve tehditli geri çevriliyor. Polisin cevabı "bana bunun gibi bir ev bul evini geri vereyim" oluyor. Bu arada küçük "terörist" babasına "bu faşistler evimizden neden çıkmıyorlar!?" diye bir soru soruyor. Ve bu soru polis tarafından "iştirilince", 5 yaşındaki çocuk terörist ilan ediliyor. Çocuk karakola götürül-

Devamı s. 8'de

YAŞANANLARDAN GEREKLİ DERSLERİ ÇIKARABİLDİK Mİ ?

D. ARAM

Kürdistan'ı kendi aralarında bölüşen sömürgecilerin, halkımıza karşı müşterek saldırıları durmak bilmiyor. Halkımıza karşı, günümüzde de süren ortak saldırılar: Çilekeş halkımızın mücadele tarihinde uzun bir geçmişi sahip. Despotik Osmanlı İmparatorluğu ile Sefaviler, topraklarımızı işgal etmek, insanlarımızı katletmek ve ülkemizin zenginliklerini talan etmek için verdikleri savaşların sonucunu hep yeniden anlaşmalarla noktalayarak, halkımızın mücadelesine karşı ortak saldırılar geliştirdiler.

Kürdistan halkının; Öbeydulah Nehru adıyla bilinen ulusal başkaldırısını bastırmada, Osmanlı ve Sefavi despotik yönetimleri işbirliği yaptılar. Koçgiri'de halkımızın ulusal direnişini kırmak ve diğer bölgelerde halkın direnişe katılmaması için İngiliz misyonerleri az çaba sarf etmediler. Seyh Sait Ayaklanması olarak tarihimize geçen büyük Kürt ayaklanmasını boğması için, Fransız emperyalizmi, sömürgeci Türk burjuvazisinin işgalci birliklerin kendi işgal altındaki topraklardan geçmesine izin verdi; hareketi arkadan vurmasına olanak sağladı. İhsan Nuri Paşa'nın liderliğinde yıllarca süren Ağrı Ayaklanmasını bastırmada Türk sömürgecileri gerici İnan Şahit'iyle işbirliği yaptı, ortaklaşa davrandılar.

Irak işgalindeki Kürdistan bölgesinde, sömürgeci Irak rejimine karşı boyutlanan muhalefete darbeler vurmak için, sömürgeci Türk burjuvazisi 1963 yılında saldırı planlarını hazırladı. Saldırı hazırlıkları öyle açıkça yapıldı ki, tüm dünya kamuoyunun dikkatini çekti. Sovyetler Birliği'nin dönemin Dışişleri Bakanı olan Gromiko bu olaya dikkat çekti. Herhangi bir devletin Irak'ın içişlerine müdahale etmesi halinde sessiz kalmayacaklarını belirtti.

Türk sömürgeci faşist diktatörlüğü, emekçi Kürdistan halkının; Kürdistan'ın diğer parçalarında süren mücadelesini bastırmak için elinden geleni esirgemiyor. Son yıllarda birkaç kez Irak Kürdistanı'ndaki pesmerge ülerine saldırılar düzenledi. İran Kürdistanı'na ait kentleri bombaladı.

Sömürgecilerin Kürdistan'da emekçi halkımızın ulusal demokratik muhalefeti boğmak için tarih boyunca yaptıkları işbirlikleri, gizli anlaşmalar saymakla bitmez. Düşmanlarımızın, emekçi halkımızın mücadelesine karşı bu birlikliklerinden gereken dersleri çıkarabilmiş miyiz? Özüle belirtmek gerekir ki bir bütün olarak Kürdistan ulusal demokratik muhalefeti gereken dersleri çıkarabilmiş değil.

Bugün Kürdistan halkının düşmanlarına karşı aramızda yaratacağımız birlikler, düşmanların, halkımızın haklı ve adil mücadelesini boğma çabalarını boşa çıkarabilir. Bunun için Kürdistan ulusal demokratik muhalefeti, bir bütün olarak yaratılması zorunlu olan ulusal birlik platformlarının nasıl olması gerektiğini tartışmalı.

Kürdistan yurtsever muhalefetinin saflarında birlik olmadıysa süreci emekçi Kürt halkının mücadelesinin büyük zorluklarla karşılaşacağı ortadadır. Bugün bazı Kürt ulusal çevrelerinin sömürgeci ve gerici devletlerle, halkımızın mücadelesinin çıkarına olmayan ilişkiler geliştirmesi, Kürdistan'da yıllardır neredeyse gelenekselleşmiş ulusal güçler-arası çatışmaların, sömürgecilere karşı verilen mücadelede daha fazla Kürt halkının yiğit evlatlarının hayatına mal olması; ve Kürdistan'da sömürgecilerin toplumumuzda yaratıkları tahribatlar gözönünde alındığında, elbetteki böyle bir "ulusal otonomi" yaratılmasının hiç de kolay olmayacağı

ortadadır.

Partimiz bu zorlukları Nisan 1985'te toplanan Merkez Komitesi'nin onayladığı Politik Rapor'da şöyle ifade etti: "Her şeyden önce genel olarak tüm parçalardaki ulusal hareket arasında parçalanmışlık, saflaşmalar, karmakarışık ve ağır problemlerle yüklü uzun bir geçmişe sahip olan bölünme ve çatışmalar, sözkonusu edilen işbirliği ve ortak mücadele platformu önünde başlı başına bir engel oluşturuyor.

...Böylesi güçler, Kürdistan halkının uzun vadeli gerçek ulusal kurtuluşunu önlerine hedef olarak koymadıklarından, mücadelelerinde esas olarak Kürdistan halkının muazzam potansiyeline ve savaşım kararlılığına dayanmaktan ziyade, halkımızı baskı altında tutan egemen güçlerin kendi arasındaki çatışmalarına umut bağlıyor ve bir parçada egemen olan devlete karşı mücadele ederken başka bir parçayı egemenliği altında bulunduran bir güçle aşırı ölçüde varan bir işbirliği içine giriyorlar."

Partimiz tüm bu zorlukların bilincindedir. Birlik yolundaki bu engellerin oluşum kaynaklarını ve problemlerin karmaşıklığını dikkate alarak, bugün olması olanaklı görülen önerilerle Kürt yurtsever güçlerine gidiyor.

Halkımızın boyutlanan mücadelesini uluslararası planda dost ve mütefiklerine kavratmak ve halkımızın haklı davasını dayandırmayı güçlendirmek ulusal güçlerin birliğinden geçer. Elbette bu olmadan hiç bir çaba gösterilemez veya hiç bir başarı elde edilemez sonucu çıkarılmamalıdır. Bunun gerekliliğini kavrayan partimiz; kendi gücünün yettiğince uluslararası düzeyde halkımızla dayanışmayı güçlendirme ve halkımızın verdiği mücadeleden haklılığını dünya kamuoyuna kabul ettirme uğraşında bir an dahi geri durmayacaktır.

Ancak partimizin inancı odur ki, her ulusal gücün bu konuda sarfettiği çabanın tümü tek o dakta toplandığında, sesi daha güçlü ve etkisi daha boyutlu olacaktır.

Öte yandan, Kürdistan'da "Ulu-Devamı s. 10'da

10. YILDA ŞEHİTLERİMİZİ SAYGIYLA ANIYORUZ

Kürdistan Öncü İşçi Partisi (PPKK) 10. Kuruluş Yıldönümü'nü kutlarken şehitlerimizin anılarını hep akılda tutmakta, saygıyla anmakta, onların bıraktığı yerden mücadeleye devam etmektedir. Bu görevi yerine getirmemiz Kürdistan halkına karşı sorumluluğumuzun gereği olduğu kadar şehitlerimizin anılarına bağlılığımızın da göstergesidir.

Yüzyıllardan bu yana özgür iradesine rağmen zorla egemenlik altına alınan, tüm zenginlikleri talan edilen, ulusal demokratik hakları ayaklar altına alınan, her başkaldırısı kanla, ateşle bastırılan Kürt halkı,; bugüne kadar yüzbinlerce şehit verdi. Halkımız hiç bir zaman baskı, terör ve talan politikalarına boyun eğmedi. Millattan öncesinden başlayarak ülkemizi işgal etmek isteyen yabancı egemenliklere karşı tüm gücünü ortaya koyarak savaştı. Yer yer istilacı güçlerin egemenliği sağlanabildiyse de, başlatılan örgütlü başkaldırıları yer yer kölelik zincirlerinin kırılması başarılı. Ortaçağ barbarlıklarının unutulmayan simalarından "üç kitaya yayılan" Osmanlı İmparatorluğu, Arap ve İranlı feodal güçlerin baskı, zorbalık ve Kürdistanı parçalama girişimlerine karşı kahramanca direnildi. Ama son yüzyıllardaki tüm cesaretli çıkışlara, kahramanlıklara rağmen ülkemizin dört parçaya bölünmesi engelenemedi. 20. yüzyılda patlak veren çok sayıda Kürt ulusal başkaldırı hareketi İngilizlerin, Fransızların, Fars, Türk ve Arap gericiliğinin ve bunların yandaşlarının destekleriyle kanla bastırıldı. Her başkaldırının bastırılmasında kullanılan temel yöntem toptan imha, soykırım oldu. Bunun sonucunda yüzbinlerce Kürt emekçisi hunharca katledildi.

Ortadoğu'da 20. yüzyılın ulusal kurtuluş mücadelesinde hiçbir halk özgürlük ve ulusal bağımsızlık uğruna savaşımını sürdürürken Kürt halkı kadar büyük

engellerle karşılaşmadı ve O'nun kadar şehit vermedi.

Yüzyılın ikinci yarısına gelindiğinde, hareketi tamamen bastırdıkları kanisi sömürgeci güçlere egemen olduysada , çok geçmeden başlayan yeni kıpırdanmalar bu görüşü tamamen yadsıyan asil gerçeği ortaya çıkardılar.

Irak Kürdistanı'nda altmışlı yıllar boyunca süren, 75'te gerici önderliğin hareketi yenilgiye götürmesinden sonra tekrar filizlenen ve günümüzde de sürmekte olan silahlı direniş hareketlerine Türkiye ve İran Kürdistanı'ndaki ulusal demokratik güçlerin mücadeleleri eşlik etti. Her ne kadar Irak KDP'nin o günkü gerici yönetimi Irak Kürdistanı'nda başlatılan mücadeleleri uğratıp, yenilgiye götürdüyse de ve Türkiye Kürdistanı'nda gün geçtikçe etkinliği artan sol radikal hareketin liderlerini katletti ve Türki-

ye Kürdistanı Sol güçlerini etkin, toparlayıcı liderlerinden mahrum bıraktıysa da, bir süre sonra her iki parçada yeni bir hareketlenme başgösterdi. İşte tam da bu sırada Dr. Şivan'ın mücadele arkadaşları 1975'te Dr. Şivan, Çeko ve Brusk'un ölümünden sonra feshedilmiş bulunan parti (T-KDP) yerine yeni bir Partinin Kuruluş Kongresi'ni Van kalesinde toplayıp aynı ad altında partimizin temelini attılar. Bundan sonra yeni bir dönem açıldı. Partimize kısa bir süre içerisinde, bir kaç yılda onbinlerin sempatisi kazanıldı. Yüzlerce Parti örgütü mücadeleyi daha güçlü bir düzeye getirmek amacıyla canla, başla çalıştı. Partimizin 10 yıllık mücadelesi sürecinde sömürgeci burjuvazinin militarist güçleri, Türkes'in "bozkurtlar", maocular, "sol" macaracılar ve Kürdistan'daki yerel gerici güçlerin saldırıları sonucunda onlarca Parti üye ve sempatizan yoldışımız katledildi.

Partimiz, 10 yılda Kürdistan işçi ve emekçi halkının şehitler kervanına katılan onlarca parti üye ve sempatizan anılarını mücadelelerinde yaşatırken, genel olarak tüm Kürdistan devrim şehitlerinin olduğu gibi, partimizin mirasçısı olduğu devrimci yurtsever hareketin şehitlerini de saygıyla anıyor ve mücadele anılarını dıpdiri bir biçimde mücadelesinde yaşatıyor. 19 Eylül 1969 da İstanbul Işık Mühendislik ve Mimarlık Yüksek Okulu'nda devrimci öğrencilerin düzenlediği bir boykot esnasında faşist çetelerin molotof kokteyli; silahlı saldırısı sonucu katledilen Orman Fakültesi 3. sınıf öğrencisi Mehmet Cantekin'in 60'lı yıllarda Kürdistan radikal devrimci yurtsever hareketine damgalanmış vurdularını için burjuva milliyetçiliğinin hüsnümüne uğrayarak 1971'de Irak KDP tarafından katledilen Şivan, Brusk ve Çako'yu partimizin 10.kuruluş yıldönümünde bir kez daha saygıyla anıyoruz.

Partimizin 10 yıllık mücadelesi onlarca üye ve sempatizanımızın kanıyla sulandı. 10. kuruluş yıldönümünde aşağıdaki şehitlerimizi tek tek saygıyla anarak, onların mücadele anılarının ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelemizde sürekliliği yaşatılacağını bir kez daha ilan ediyoruz.

ŞEFİK ÖZDEMİR;

Diyarbakır'da polis tarafından işkenceyle öldürülen İsmail Gökhan Edge'nin cenaze töreni esnasında arabanın üstünde kitleye hitap ettiği bir esnada maocular tarafından 10.Aralık 1976 günü haince katledildi. O sıralarda Diyarbakır Üniversitesi Fen Fakültesi Öğrenci Derneği Başkanı olan bu yoldışımız, Diyarbakır Yüksek Öğrenim Kültür Derneği'nin kuruluş çalışmalarında da etkin bir rol oynamıştı. O, Diyarbakır öğrenci kitlelerinin saygın ve etkin liderlerinden, Partimizin değerli militanlarındandı. Şefik Özdemir, yaratıcı enerjik yapısı, özgün teorik bilinci, fedakarlık,

cesaret ve atılgan girişimciliğiyle tanınan bir yoldaşı.

AHMET SÖKEN:

Şefik Özdemir yoldaşın şehit edildiğinden kısa bir süre sonra sıralarda Erzurum Ziraat Fakültesi'nde okumakta olan bu yoldaşımız, hastanede yatmakta olan arkadaşlarını ziyarete gittiği bir esnada, pusu kurmuş faşist çeteler tarafından 11 Ocak 1977'de hunharca katledilerek, şehit düştü.

HAKKI UZAR:

Bu yoldaşımız; 10 Ağustos 1977'de İstanbul Esenler Belediyesi'ndeki işine giderken, pusu kuran faşist çetelerin ateş etmeleri sonucu aldığı kurşun yaralarından dolayı; şehit düştü. Vatan Mühendislik Yüksek Okul öğrencisi Hakkı yoldaş, o sıralarda Bitlis Öğrenci Yurdu Müdürü, İstanbul DDKD'si Yönetim Kurulu üyesi ve aynı zamanda DISK'e bağlı Genel-İş Sendikası Esenler Belediyesi İşçi Temsilcisi idi. O, işçi sınıfının dünya görüşünü benimseyen, vargüçüyle yaşama geçirmeye çalışan, Kürdistan Halkının ulusal demokratik halk devrimi mücadelesi uğrunda fedakarca çalışan bir militandı.

HAMİT AKIL:

Okumakta olduğu İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde, devrimci-demokrat, anti-faşist bir öğrenciyle birlikte okuldan dışarıya çıkarırken, yolda pusu kurmuş komandoların bombalı ve silahlı saldırısı sonucunda 16 Mart 1978'de diğer 5 anti-faşistle birlikte şehit düşen bu yoldaşımız, okuldaki anti-faşist mücadelesi ve eğitimin demokratikleşmesi doğrultusunda harcadığı çabaları, militan yapısıyla okuldaki ilerici öğrencilerin sempatisini üzerinde toplamıştı. Hamit yoldaş İstanbul DDKD'sinin etkin üyelerinden biriydi.

MEHMET KOÇ:

Köylülük içinde sürdürdüğü kararlı mücadeleden dolayı çevresinde tanınan bu yoldaşı Bismil'in Sinan köyünde 7 Mayıs 1978'de ağanın hunharca saldırısında yitirdik.

MUNİR ANIK:

O sıralarda Bingöl'ün Genç kasabasında Maden Teknik Arama (MTA)'da çalışmakta olan bu yoldaşımızı; bir yolculuk esna-

sında (işçi aylıklarını götürürken) içinde bulunduğu arabaya saldırıp, O'nu arabadan indiren ağanın silahlı çetelerinin kurşunlarına hedef olmasıyla 1978 yazında yitirdik. Munir yoldaş; işçiler arasındaki etkin devrimci çalışmalarıyla işçi kitlesinin sempatisini toplamış, saygınlık kazanmıştı.

ŞEVKET ÖZLAHLAN:

31 Ağustos 1978'de bildiri dağıtıran faşistler tarafından kurşunlanan Urfa Eğitim Enstitüsü öğrencisi bu yoldaşımız; 2 Eylül 1978'de şehit düştü. Şevket yoldaş, etkin devrimci çalışmalarıyla tanınan bir militandı.

FESİH EKTİ:

Denizli'de Denizli Akademisi Mühendislik Bölümü'nde okuduğu bir dönemde maocularını saldırılarına uğrayan bu yoldaşımız 16 Ekim 1979'da şehit düştü.

ZABİT KAPLAN:

3 Ocak 1980 günü Apocular (PKK) tarafından kahveden dışarı çıkarılan bu yoldaşımız, kurşunlanarak şehit edildi.

ŞAKİR ELCİ:

Bu yoldaşımız avukatlık yapmakta olduğu Bingöl'de faşist saldırıya hedef olarak kurşunlandı, şehit düştü.

MEHMET AYDIN:

Sözkonusu olan bu yoldaşımız sömürgeçilerin ordusuna bağlı askeri güçlerin Van'ın Başkale ilçesine bağlı bir köyde yaptıkları bir baskında, 22 Temmuz 1980'de jandarma çavuşu tarafından köylülerin gözü önünde hunharca katledildi. Mehmet yoldaş, köylülük arasındaki devrimci çalışmalarlarıyla tanınıyordu.

12 Eylül 1980 askersel faşist darbesinden sonra sömürgeci güçlerin partimize saldırıları daha da arttı. S.B.Nlerce üye ve sempatisanımız tutuklandı, işkencelere uğradı, ağır cezalara çarptıldı; bazı parti üye ve sempatisanlarımız da hunharca fiziki olarak imha edildiler.

MEHMET KARACA:

12 Kasım 1980'de faşizmin askeri güçlerince gözaltına alındıktan sonra Diyarbakır zindanlarında kendisine yapılan tüm işkencelere rağmen kahramanca direnen bu yoldaşımız; en sonunda, 18 Kasım 1980'de şehit düştü. Sözkonusu yoldaşımız manevi olarak yenilmedi, sir-

vermektense ölümü yeğledi.

HALİM KARA:

Antalya'da askerlik yaparken işkenceyle katledilerek 'Intihar' süsü verilmeyle çalışılan bu yoldaşı 1981 baharında yitirdik. Halım yoldaş Cihanbeylilerle Yardımlaşma ve Kültür Derneği (CYKD)'nin aktif üyesiydi, Konya'da Bay-Sen'in örgütlenme çalışmalarında aktif yer almıştı.

NECATİ PAKSOY:

Bu yoldaşımız da, askerlik yapmakta olduğu karaağaç'ta (Edirne'de) 19 Temmuz 1981 günü işkenceyle öldürüldü.

NEZİR ŞEKER

Bu yoldaşımız, 27 Kasım 1981 günü Federal Almanya'nın Peine kentinde faşist "bozkurtlar"ın silahlı ateş kışkacına alınarak kurşunlandı, şehit düştü.

ÖNDER DEMİROK:

Ağustos 1981'de yakalanarak 1 aylık ağır işkenceye karşın polis işine yarayabilecek hiç bir bilgi vermeden direnen, birkaç ay sonra tekrar tutukvebinden alınarak ikinci kez işkenceden geçirilen ve bu kez de sır vermeyen direngen bu yoldaşımız en sonunda Ocak 1982'de şehit düştü. Diyarbakır işkencehanesinde canveren bu yoldaşımızın cesedine bakmak yasaklandı.

AZAD (MEHMET NURİ MADAK)

Ortadoğunun çok sayıda komünist, devrimci demokratik parti ve örgütüne proletarya enternasyonalizmi il temelinde yaptığı değerli yardımlarıyla tanınan, yaşadığı süre boyunca sayısız kahramanlık örnekleri sergileyen ve bundan dolayı da sevilen, sayılan, hayranlık duyulan bu Parti Militanımızı 16.9.1983 günü bir grup partili ve dost örgütün militanlarını sınırdan geçirmeye çalışırken, sömürgeci faşist diktatörlüğün pusudaki sınır muhafızlarıyla girilen çatışmada yitirdik. Azad yoldaş, varolanmasına rağmen gruptaki bütün devrimciler sınırı aşınca kadar geride kalarak çatışmayı sürdürecektir kadar fedakar, cesur, davaya adanmış bir militan olması onu şehitler kervanının en üst düzeylerine çıkardı. Ölümü partimiz açısından derin bir yara, acı bir kayıp oldu.

ZERDEST:

Bir yoldaşımızın çocuğuydu. Kasım 1983'te bir sınır geçişi esnasında, daha beş aylık minik bir bebek iken, gecenin karanlığında Dicle nehrinin azgın sularına kapılarak şehit düşmesini anmamalık edemeyiz.

TAYIP KONDU:

1980 yılının 12 Mart'ında Silvan'da yakalanarak uzun süre işkenceye tabi tutulan, defalarca baygınlık geçirmesine rağmen inanç ve fedakarlığından hiçbir şey yitirmeyen, işkencedeki tüm barbarlıklarına rağmen partisel çalışmalar hakkında bir tek şırrı açıklamayan ve daha sonra üç yıl sekiz aylık ceza süresi bitinceye kadar tutukevinin azgın terör koşullarında devrimci kişiliğini, onurunu örnek düzeyde koruyan; tutukeviden çıkarılmıyaz partisel faaliyetlerine aktif bir şekilde devam eden; "DDKD-KİP davası" adı altında DDKD ve partimiz hakkında açılan davanın sonuçlanmasyla kendisi hakkında 8 yıllık ağır hapis cezası istenen; bir grup partiliyle birlikte sınırı geçmeye çalıştığı bir esnada çıkan çatışmada üç kurşun yarasıyla ağır yaralanan; yaralı halıyla kendisine işkence edilerek ağzından bir tek laf alınmayınca katledilen; yaşamı bir kahrmanın öyküsü olan Parti Millitanimiz bu yoldaşımızı 6.7.1984 günü yitirdik.

BEHATTİNE SEFER

12 Eylül 1980'den sonra defalarca gözaltına alınarak yoğun işkencelerden geçirilen, direnme gücüyle işkenceleri boşa çıkarımayı beceren bu yoldaşımız, bir sınır geçişi esnasında çıkan silahlı çatışma sonucunda faşist diktatörlüğün sınır kasapları tarafından 7.8.1984'te vurularak şehit edildi.

ABDULBAKİ AY:

Elazığ'da inşaat işçiliği yapmakta olduğu bir esnada, geceleyin yatacağı yere giderken faşist katiller tarafından yolu kesilen, bıçaklandıktan (boğazı kesildi, kol ve bacakları kırıldı) sonra bir çukura atılan bu yoldaşımızı 16.12.1984'te yitirdik.

Bundan başka, 21 Haziran

1978 günü Diyarbakır-Elazığ yolunda uğradığı trafik kazasında yitirdiğimiz değerli militan Muhterem Biçimli; geri bırakılmıyş sömürge ülkemizin emekçi halkına toplumsal bir hizmette (su sorunuyla ilgili) bulunurlarken Siverek'in Karakoyun köyünde 19.8.1979 tarihinde zehirlenerek yaşamlarını yitiren Ali Çağatay, Ali Karakuş, Ramazan Karakuş, Mustafa Yalçın; ailevi çelişkileri gidermeye çaba sarfederken 1980'de yitirdiğimiz Nedim Harran yoldaşları ve partimizin gelişip güçlenmesinde emeği geçen ama hayata gözlerini yumduklarından dolayı bugün aramızda olmayan diğer tüm yoldaşları saygıyla anmayı

kendimize görev biliyoruz.

Öte yandan Kürdistan halkının ulusal ve toplumsal kurtuluşu için savaşım sürdürenleri kendimizle sınırlı görmüyoruz. Aramızdaki görüş ayrılıklarına rağmen bizim dışımızda yer alan yurtsever örgüt ve unsurlar da vardır. Biz, Kürdistan halkının yararına çalışmalar sürdüren, mücadele sürecinde diğer örgütlerin üye ve sempatizanlarından şehit düşenlerin; hiç bir örgüte yer almayı istemeyen diğer örgütlerin üye ve sempatizanlarından dolayı katledilen tüm şehitlerin anılarına saygı duyuyor; onları içtenlikle anıyoruz.

FAŞİZM HER ŞEYE MUKTEDİR DEĞİL

Baştarafı s. 1'de

çen 5 yılı geride bırakırken Türkiye ve Kürdistanlı komünist, devrimci demokratik ve anti-faşist güçlerin geçmiş dönemdeki olumlu adım ve çabalarına karşın gerçekleştiremedikleri faşizme karşı geniş güçlerin birliğini sağlama görevini devralarak 6. yıla giriyoruz.

Bugün faşizme karşı tutum alan yığınlar dünden daha geniştir. Demokrasi mücadelesindeki direngenlik ve kararlılık boyutu artmıştır. Faşist rejimin bunaltımları büyümekte, istikrarsızlığı derinleşmektedir. Genel olarak burjuva kamp içindeki çelişkiler keskinleşmekte ve cuntanın yeni arayışları tüm çabalara rağmen başarıya ulaşmamaktadır. "Bu rejim gitmelidir" görüşü burjuva başınında bile açık açık tartışılmaktadır. Genel olarak yığınları örgütlemenin olanakları artmıştır.

Amma cunta gelişen toplumsal muhalefeti yıldırmak ve sindirmek için yoğun çabalar sarf ederken burjuva muhalefet çevreleri de gelişen toplumsal muhalefetin ileri istemlerini törpüleyip kendi peşlerinde sürüklemek için çok yönlü çabalar içindedirler.

Tüm bunlar da gösteriyor ki en geniş güçlerin birliğini sağlamak salt gerekli değil, zorunludur da. Bu yöndeki çabaları ardıcıl bir biçimde sürdürmek, varolan eksiklik ve yanlışlıkları gidermek veya asgariye indirmek tüm anti faşistlerin, başta da komünist ve devrimci demokratik güçlerin görevidir. Bu aynı zamanda halka karşı sorumlu davranmanın da gereğidir.

BİNGÖL'DE FAŞİST...

Baştarafı s. 4'te

lüyor. Bir gün nezarete bekletiliyor. Yüzü gözü kan içinde akşam evine geri yollanıyor.

20.8.1985

R.AZAD

PEŞENG'İ OKU- OKUT !
YAZI VE HABERLE GÜÇLENDİR !

MİLİTANIN SÖZLÜĞÜ

Hazırlayan: Jar PÊŞENÇİ

PARTİNİN VE ONUN GELİŞMESİNİN İTİCİ FAKTÖRLERİ

Bu faktörler; ulusal ve sınıfsal kurtuluş mücadelesinde, partinin kendi sorunlarını çözümlenen, partinin öncü, yönetici güç olmasının ön koşulları olan sağlık, kalıcı faktörlerdir. Bunlar herşeyden önce, ideolojik, politik birlik, örgütsel kaynaşmışlık ve partinin yönetici olma rolüdür.

İdeolojik-politik birlik, partinin örgütsel kaynaşması ve birliği için temel şart, önkoşuldur; onun bilinçli disiplininin şaşmaz yasallığıdır. İdeolojik-politik birlik, fraksiyonculuk, grupçuluk v.s. eğilimlerle sadece uyumsuz değil, bu tür şeylere hiç bir surette imkan tanımaz. Ve parti safalarında fraksiyonculuğa uygun durum oluştuğunda, onun ortadan kaldırılması, silinip atılması, yaratıcı Marksizm-Leninizm temelleri üzerinde ideolojik-politik birliğin sade tutulmasıyla başarılır. Kuşkusuz bu prensip her zaman zararsız, sancısız yerine getirilen bir prensip olmamakla beraber, ciddi bir komünist partinin gerçekten ismini layık bir parti olup-olmadığının da en parlak göstergelerinden biridir. Dolayısıyla parti üyesinin da ardıcıl savaş vermesi gereken olumsuzlukların başında, parti içinde çıkması muhtemel fraksiyonculuğa karşı sürekli uyanık olması, ideolojik-politik birliği sürekli sağlamlaştırarak, böylesi karşıt eğilimlerin çıkma koşullarını ortadan kaldırmasıdır. Komünist parti; fraksiyonculuğun vermesi muhtemel bütün zararlarına rağmen, ideolojik-politik birliği Marksizm-Leninizm temelleri üzerinde sağlayan partidir.

Marksist-Leninist ideolojik-politik birlik, partiyi her çeşit revizyonizm ve doğmatizmden koruyor, bu türden hatalıkların bertaraf edilmesini sağlar.

Marksist-Leninist ideolojik-politik birlik, partiyi savaşkan, gi-

rişimci, sınıfının yönetici müfrezesi yapıyor. (Bu konuda geniş sözlüksel açıklamayı "Partide İdeolojik-politik Birlik, "İrade Birliği" v.s konularında açıklayacağız.)

Diğer yandan, örgütsel kaynaşma ve bilinçli parti disiplini, ideolojinin yaşama uygulanmasını ve bütün emekçi sınıf ve tabakaların amaç ve düşüncesi olarak partinin politik amaçlarına ulaşmasını sağlıyor.

Partinin yüksek örgütlülüğü ve disiplin; ulusal bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinde, işçi sınıfına ve emekçi halk yığınlarına örgütlülük ve yüksek disiplin sağlıyor.

İdeolojik birliğe sahip ve örgütsel olarak kaynaşmış, bilinçli, disiplinli komünist parti; işçi sınıfının, emekçi halk yığınlarının giderek tüm toplumun zorunlu yöneticisi rolünü sağlamaya yetenekli partidir. Bu zorunlu Yasa, işçi sınıfının nihai hedefleri doğrultusunda toplumun ileriye doğru yürümesini sağlamak tadır.

Partinin yönetici rolü; işçi sınıfına, emekçi halk yığınlarına bilinçlilik, örgütlülük, savaşkanlık kazandırmanın , güven vermenin en önemli sosyal faktördür. Aynı şekilde toplumsal ve politik sorunların, bilimsel, etkin bir şekilde çözümlenmesinin de koşuludur.

Komünist parti, kendi yöneticilik rolünde ne kadar başarılı ise; bunu ne derece etkin bir şekilde gerçekleştiriyorsa, o sınıfının ve emekçi yığınların en yüksek örgütlü, bilinçli müfreze ve öncü kolu olarak o derece sağlamlaşılıyor.

Nihai amaca ulaşma hareketinde; parti, eleştiri ve özleştiriyi; başarı ve zaafılarını değerlendirme ve özdeğerlendirme, çelişkileri çözme, ulusal ve toplumsal kurtuluş savaşında sosyal aktiviteyi yükseltme yönünde araçların bulunup ortaya çıkarılması için kullanmaktadır. Eleştiri ve özleştirme; partinin gelişmesinin itici bir koşuludur.

Kendi çelişki ve mevcut sorunlarını çözmek için, bu itici faktörlerle parti olağüstü bir dinamikliğe sahip olur. Onun dinamizmi toplumun dinamizmini aşmakta ve yöneticilik rolünü sağlamaktadır. Ancak komünist toplumda, toplumun dinamizminin, parti dinamizmi düzeyine yükselmesi mümkündür. Ve böylece partinin toplumu yönetme rolü artık zamanını doldurmuş olarak çürüyecektir.

PARTİ KARARLARININ ETKİNLİĞİ

Bu, parti kararlarının önemli bir özelliğidir. Kararların etkinliği; parti organ ve örgütlerinin oluşturucu, yaratıcı çalışmalarının rolünü açığa çıkarmakta, parti ve toplumsal gelişme süreçlerine reel etkide bulunmaktadır.

Parti kararlarının etkinliğine ilişkin faktörler yumağı içinde; kararların bilimsel temellere dayanırılığı ve parti organ ve örgütleri açısından, kararların yaşama, pratik olarak uygulanırılığı önemli bir yer tutmaktadır.

Parti kararlarının etkinliği; her şeyden önce onların bilimsel temellere dayalı olmalarına bağlıdır. Bu, kararların objektif, gerekli, uygulanabilir, v.s. olmaları açıklanır. Çünkü, her kararın belli bir nesnel ihtiyacı karşılama amacı bulunmaktadır. Bir karar, ne derece toplumsal yaşamın nabız atışlarını, mevcut süreçlerin karmaşıklık ve dinamizmini cevaplıyorsa, o derece sosyal görevini yerine getiriyor demektir.

Bir kararın uygulanabilir olması için onun etkinlik özelliği büyük bir rol oynamaktadır. Diğer yandan kararların etkinlik özelliği kendisini pratik uygulanma sırasında ifade eder.

Partinin stratejik ve taktiksel sloganları; Lenin'in söylediği gibi "bizleri daha ileriye götürmeli, bir sonraki yolumuzu aydınlatarak, bizleri artık dolaysız görevlerin daha üstüne yükseltmelidir." (V.I.Lenin, T.E.C.9. Sf.118) Fakat eğer, kararlar ve

Devamı s. 11'de

YAŞANANLARDAN GEREKLİ DERSLERİ ÇIKARABİLDİK Mİ?

Baştarafı s. 5'te

sal otorite'nin üstleneceği görevlerin mücadelemiz açısından önemi, mücadelemize kazandıracığı zengin değerler sayısızdır.

Partimiz Kürdistan'ın dört parçasında, politik, demokratik, mesleki ve bilim kuruluşlarını kapsayacak bir platform önerisini 2.Kongresi'nde formüle ederek ilan etti; ve tüm parçalardaki ulusal demokratik güçlerin "Ulusal Otorite" çerçevesindeki birliğinin düşmanların saldırı ve komplolarını açığa çıkararak geriletebileceğini belirtti.

Partimiz "Ulusal Otorite"nin yükümlülüklerini öz olarak şöyle ifade ediyor: "Bütün görevlerin üstesinden gelebilme her şeyden önce uluslararası alana karşı Kürdistan ulusal demokratik mücadelesinin sorunlarını gün yüzüne çıkaracak, bunlara alternatifler önerebilecek ve parçalardaki hareketler açısından da ölçüleri bilinen bir bağlayıcılığı olan 'ulusal bir otorite'ye gereksinim vardır. Böylece bir otorite, Kürdistan toplumunun sosyal, siyasal, tarihsel ve kültürel sorunlarıyla bilgilenecek, bunları araştırma, ortaya çıkarma, çözümleyici önerilerde bulunma ve Kürdistan ile uluslararası kamuoyunu bu yönde emformede edebilme göreviyle yükümlü olacaktır." (Politik Rapor)

"Ulusal Otorite"nin uluslararası düzeyde geliştireceği güçlü dayanışma hareketi ve destekle birlikte; Kürdistan'daki politik yurtsever güçlerle, bilim, dil, tarih ve kültür kurumlarının mücadeledeki birliği; aynı zamanda sömürgecilğe ve emperyalizme karşı çok yönlü mücadeleye de ivme kazandıracaktır.

Partimiz böylece bir ulusal platformun yaratılmasına çalışırken, tüm yurtsever güçlerle "Ulusal Otorite" programını ve işleyişini tartışma zorunluluğunu her zaman belirtti.

Partimiz, Kürdistan'da dar grupçu, çıkarıcı ve dar görüşlü olan bazı çevrelerin geçmişte kendi deyişleriyle "ulusal kongre" veya "ulusal konferans" çalışmalarını ulusal güçlerden sak-

layan bir tutum içinde olmalarını eleştirdi ve böylesi dar kombinasyonların yarar getiremeyeceğini her zaman belirtti. Yurtsever güçlerin birliğini amaçlayan bir çalışma ulusal güçlerden gizli saklı yapılamaz. Sorunların gerçek sahipleri onlardır. Onlarla sorunlarımızı açıkça tartışarak ancak birlik yolunda ciddi adımlar atılabilir.

Bu nedenle partimiz, ulusal bir kongrenin yaratılması için önerilerin kimden geldiğine bakmaksızın, tüm ulusal demokratik güçlerle görüşmeye hazır olduğunu her zaman açıklamıştır. Partimiz böylesi görüşmelerle ilerleye doğ-

ru atılan adımların, aynı zamanda, sömürgeci devletlerle kurulan zararlı ilişkileri de etkisizleştireceği inancıdadır.

"Ulusal Otorite"nin oluşturulacağı zemin, ulusal demokratik hareketin, uluslararası alanda Kürt halkının mücadelesinin haklılığını daha somut ortaya koymasını; halka, militanlara daha fazla moral vermesini sağlayacağı; ülkemizi dil, tarih ve kültür alanlarında araştırmacı ve üretken kurumlara kavuşturacağı gibi, çeşitli ayrılıklara rağmen, yurtsever güçler arasında karşılıklı güven ve işbirliğini de boyutlandıracaktır. Bu durumun sağlanması, başta sosyalistler olmak üzere ülkemizin tüm ulusal demokratik güçlerinin omuzundadır. Partimiz bu sorumluluk bilinciyle görevlerini sonuna kadar yerine getirecektir

Tatbikatlar Halkımızı Yıldırıamaz

Faşist diktatörlüğün halkımıza karşı uyguladığı yıkırma, sindirme ve imha politikalarının bir parçası olan geniş boyutlu tatbikatlar birbirini izliyor. Yıllardır uygulanan bu düşmanca politikaların en son örneği, Kürdistan'ın geniş bir bölümünde "Orgeneral Semih Sancar - 85" adıyla düzenlenen tatbikata yaşandı. Siverek ve Hilvan'dan Van bölgesine kadar uzanan bu geniş boyutlu tatbikatın son bölümlerine katılan cuntanın başı K. Evren, Genelkurmay Başkanı Necdet Uruğ, Millî Savunma Bakanı Zeki Yavuztürk, Kara Kuvvetleri Komutanı Necdet Öztören, Hava Kuvvetleri Komutanı Hâil Sözer, Jandarma Genel Komutanı Fikret Oktay, TBMM Millî Savunma Komisyonu üyeleri, 2. Ordu Komutanı Adnan Doğu ve 3. Ordu Komutanı Hüsnü Çelenkler, 3 Eylül 1985 tarihinde toplu olarak, halkımıza gözdağı verme amacını da taşıyan hazırlıkları bizzat yerinde incelediler, denetlediler.

Faşist Evren ve şurekasının

son kürdistan seferi salt tatbikatlarla da sınırlı değildir. Onlar öteden beri halkımıza karşı bğnazca sürdürülen saldırıları da denetlediler.

Geçmişte olduğu gibi yine "kahraman mehmetçik" ve "şanlı ordu" naralarıyla yapılan bu tatbikat da halkımızı yıldıramaz. Türk sömürgecilerinin tarih boyunca yaptıkları katliamlar, halkımızın bağımsızlık ve özgürlük mücadelesini durduramadığı gibi bugün de durduramayacaktır. 1978'de Hakkari'de yapılan "Kanath Jandarma-78 Tatbikatı"nda "düşman güçler" Kürt ulusal kıyafetlerini giydirip hepsini imha eden "gözdağı"nın halkımızın sömürgeci düşmana olan kinini ne denli bileceği tap-taze hatırlardadır. Sömürgeci tekkeci burjuvazi de bu gerçeği çok iyi biliyor. Sömürgecilerin yeni yeni saldırıları, imha planları belki ömürlerini biraz daha uzatabilir; ama tüm bunlar sömürgeciliğin kaçınılmaz sonunu engelleyemez.

EKONOMİNİN 5 YILI

HALKLARIMIZA YIKIM GETİRDİ

rin esas amaçları da pastadan daha fazla pay almaktır. Buna göre devlet yönetimine el koyan tekeller açısından ekonomik alanda faşist-diktatörlüğü geri çekme veya özal hükümetinin yerini başka bir hükümetle değiştirmesini gerektirecek bir neden yoktur.

Uluslararası mali kuruluşların da yer yer açığa çıkan bazı eleştirilerine rağmen, esas olarak Evren-Özal çetesine güvenleri devam etmektedir. Türkiye'yi ziyaret eden OECD'nin Sınai ve İktisadi İstisare Komitesi (BÍAC) Başkanı Curt Nicolin 24.5.1985 tarihli Cumhuriyet Gazetesi'ne yaptığı açıklamada bu güveni şöyle ifade etmektedir: "Memnuniyetle görüyoruz ki, Türkiye'nin ekonomik reformları bizim isteklerimize uygun. Hükümetiniz tüm öğütlerimizi dinliyorsunuz. Bu sabah Yusuf Özal'la görüştüm. Tavsiyelerde bulundum. Bu öğütler hemen yerine geldi."

Peki, mevcut iç ve dış desteğe rağmen, Evren-Özal çetesi Türkiye'nin ekonomik sorunlarını çözdüler mi? Kuşkusuz verilecek cevap kocaman bir hayırdır! Bu ekonomik-politikanın kitlelere, emekçi halklarımıza dönük yüzü zaten belli. Bu alanda iyileştirici bir uygulamanın olmayacağı, aksine, bu kesimin daha kötü yaşam koşullarına itileceği başından biliniyordu. Sorun, kasalarına akan bunca değerlere rağmen, devleti güden tekeller ve bunların dış destekçileri açısından da çözümedi. Aralarındaki rekabet ve pastadan daha fazla pay alma savaşında daha da kızıştı. Sektörler arasındaki dengesizlik ve umutsuzluk daha bir belirginleşti. Ticaret sermayesi lehine sağlanan dönüşümler, tarım ve sanayi alanlarında yeni alt-üst oluşlara yolaçtı. Büyüyen bütçe açığının kapatılması için güdülen iç borçlanma yolu, "finansman kaynaklarımıza el atıyorsunuz" di-

Baştarafı s. 12'de
nilerek yeni protestolara neden oldu. İkide bir gidip-gelen İMF heyetleri de, işin tuzu biberi...

Yukarıda açıklamaya çalıştığımız ekonomik işleyiş, her türlü iç ve dış desteğe rağmen, uygulayıcılarını paçavraya dönüştürüyor. Çözümü süzleşen sorunlar yenilerine kaynaklık ediyor ve en önemlisi, işleyişin sonucu olarak bir yıkımla karşı karşıya gelen kitleler giderek Evren-Özal çetesinin etkinlik alanı dışına kayıyor. İşte tam bu noktada, 'iktidardak' burjuvazi için farkli

belgilerimiz; subjektif faktörün rolünü gözönünde bulunduruyorlarsa, sosyal süreçlere, amaca yönelik etkide bulunma araçları olma rollerini yerine getiremezler. Çünkü; "varolması için tarihi koşulların halen olgunlaşmadığı şey..." hızlandırılmaz, bir üst düzeye yükseltilemez. (Lenin, T.E.C.22, Sf.108)

Kararların niteliğini iyileştirmek, onların etkinliğini artırmanın önemli bir önkoşuludur; yapıcı, oluşturuca rollerini güçlendirmektedir.

İfadesini kararların amacında bulan sorunların bilimsel incelenmesi; kendi sosyal anlam ve önemini, alınmış kararların uygulanması için amaca yönelik ve sistemli çalışmaların takip edilmesini gösterir.

Dolayısıyla bilimsel temellere dayandırılmış parti kararlarının gerçekleştirilmesi sadece objektif gerçekliğin bir ifadesi değil; aynı şekilde, alınmış parti kararlarının etkinliği için kararlaştırıcı öneme sahip bir faktör durumundadır. Kararların uygulanması sürecinde ulaşılan sonuçlar, kazanımlar, sadece onların etkinliği için ölçüt değil,

olasalıklarda kullanılabilecek farklı seçenekleri oluşturma ve yedekte tutma hazırlığı başlıyor. Belli aralıklarla başna yansıyan güdümlü yeni politik oluşumlara yönelik adımları bu çerçevede değerlendirmek gerekir.

Her şeye rağmen tüm bunlar, burjuva patentli hiçbir çözüm önermesinin mevcut ekonomik sorunların üstesinden gelemeyeceğini tekrar tekrar kanıtlamaktadır. Çünkü sorun yapısaldır. Kangrenleşmiş sistemi esastan dönüşüme uğratacak veya bu yolu açacak bir çözüm önermesi ancak yaşama olanağı bulur ve giderek sorunların üstesinden gelebilir. Ülkelerimizde, buna aday sosyal ve politik güçler vardır: Proleter sınıflarımızın başını çektiği emekçi halklarımız ve bunların örgütlü güçleri!

Militanın Sözlüğü

Baştarafı s. 9'da

aynı zamanda parti çalışması ve yöneticiliğinin de etkinlik ve faallığını arttırmak için temel dir.

Partimiz 2.Kongre'sinin, örgütsel eksikliklere, ideolojik ve politik mücadelelerin yetkinleştirilmesine dair almış olduğu kararların Partimiz ve yığınlar açısından gözle görülür anlam ve önemi; ancak amaca yönelik ve sistemli çalışmalarla yaşama uygulamalarıyla verimini verebilir. Fakat bu gerçek böyledir diye hiç kimse, PPKK'nin ajitator, propagandistlerinden, bütün militanlarımızdan, partimizin zor ve çetin koşullarda, partimiz ve ülkemiz gerçeklerinin somut tahillileriyle somutlaşan alınmış etkin kararlar üzerine konuşma, açıklama ve propaganda etme haklarını ellerinden almayor. Genel olarak bir kararı uygulamak, işin en zor ve önemli yanı işe de etkin bir kararı alabilmek, onu bilimsel temellerde, objektif uygulanabilir ve ihtiyacı karşılayacak şekilde biçimlendirmek de oldukça büyük bir öneme sahiptir.

EKONOMİNİN 5 YILI

HALKLARIMIZA YIKIM GETİRDİ

Faşist-diktatörlüğün devlet erkini ele geçirmesinden sonra geçen 5 yıllık süre sonunda dönüp geriye baktığımızda, Kürdistan'da katmerleşen baskı ve ülkemin diğer parçalarına yönelen Türk-sömürgeci işgal tehdidi yanısıra, ekonomik yaşamın halklarımız için çekilmez bir düzeye vardığı artık tüm çıplaklığıyla sırtıyor. Diktatörlüğün, emperyalist-kapitalist sistemin istem ve ihtiyaclarını çerçevesinde ve bir avuç yerli tekelin çıkarları doğrultusunda sorunlara el atacağı ve bu yönde bir uygulama içine gireceği bilinen bir gerçektir. Bu nedenle, yaşamın diğer alanlarında yaratılan tahribatlar gibi, ekonomik alanda da böyle bir sonucun ortaya çıkmasınınin tarafımızdan yadırganacak bir yanı yoktur. Bilindiği gibi, diktatörlüğün işbaşına gelmesinin nedenlerinden biri de sistemin ekonomik bunalımının faturasını esas olarak emeğiyle geçinen insanlarımızı ödetmekti. Üretilen toplam değerlerin bölüşümündeki dengesizliğin artırılması ve sömürünün daha da yoğunlaştırılması anlamında olan bu olay, halklarımızın ekonomik yaşamında görülen mevcut durumu ortaya çıkardı. Kurulan politik cendere aracılığıyla işletilen bu mekanizma sonucu, malların artan fiyatlarıyla çalışanların satınalma gücü arasındaki uçurumun, geçen 5 yıllık süre zarfında ne denil derinleştiği gözler önündedir. Sömürü oranının saptanmasında kullanılan ölçü yalnız bu olmamakla birlikte, emeğiyle geçinen insanlarımızın günlük yaşamlarında bunu tüm çıplaklığıyla farketmeleri açısından, malın artan fiyatıyla işgücünün fiyatı arasındaki uçurumun vardıği düzeyin irdelenmesi önem kazanır. Petrol-ışın yaptıği bir inceleme göre son 5 yılda fiyatlar ette 6 kat (%600), beyaz peynirde 7 kat (%700), zeytinde 7 kat (% 700), şekerde 9 kat (% 900), sütte 10 kat(%1000),

ayçiçeği yağında 16 kat (%1600), sanayide 8 kat (% 800), odununda 8 kat (% 800), kömürde 9 kat (% 900) ve günlük gazetede 16 kat (%1600) artış gösterdi. 1980'den bu yana petrol fiyatları ortalama her 54 günde bir olmak üzere toplam 30 kez zam gördü. İlaç fiyatları ise son altı ayda ortalama her 28 günde bir arttırdı.

Cumhuriyet Gazetesi'nin Nisan-Mayıs 1985 aylarını esas olarak yaptıği bir araştırmada, İstanbul'da 4 kişilik bir ailenin yalnız aylık mutfak masrafının 71 bin 645 lira olduğu ortaya çıktı. Bazı temel kullanım maddeleri hebab kapsamına almaya-dakar enflasyon miktarını düşük göstermesine rağmen, hazine endekslerine göre de 1980-1984 yılları arasında enflasyon % 240 oranında artış gösterdi. 1985 yılında en az % 50'lerde seyreden enflasyonu da eklersek, faşist diktatörlüğün erke el koymasından sonra geçen 5 yılda enflasyonun % 300 arttığı görülmektedir. Yani 1980'de 100 lira olan bir mal, 1985 yılında yaklaşık 390 lira olmuştur. Buna karşın, yapılan hesaplara göre, 5 yıllık göreceli artışa rağmen, emeğiyle geçinenlerin gerçek satınalma güçlerinde bir gerileme görülmektedir. 5 yıl sonunda 10. derecedeki bir memurun maaşı gerçek satınalma gücü olarak % 35, ortalama işçi ücretleri de % 33 oranında geriledi. Diğer bir ifadeyle 1980 yılında 100 lira olup bugün 390 liraya tırmanan bir maaş, 10. derecedeki bir memur yeniden almak isterse, maaşındaki göreceli artışa rağmen 136, 5 lira ortalama ücret alan bir işçi de 128,7 lira daha fazla vermek durumundadır. Yani malın fiyatıyla işgücünün fiyatı arasında bu kadarlık bir açıklık doğmuştur. Türk-ış araştırma grubunca yapılan bir inceleme göre, bir işçi 1980'de 1 kilo et almak için 4 saat 16 dakika çalışırken, bugün 5 saat 43 dakika

çalışması gerekiyor. 1980'de 1 kilo yağ almak için 1 saat 27 dakika çalışırken, 1985'te bu 2 saat 56 dakikaya çıkmıştır.

Bugün Türkiye'de süt için beslenen bir çiftlik ineğine günde 950 lira harcanırken, bir işçinin işgücünün asgari geçim fiyatı 817 liradır. Sömürü o kadar yoğunlaşmış ki, sınıal üretimde işçinin aldığı pay, işletme sermayesi için verilen faiz payının çok gerisinde kalmıştır. Türkiye, mevcut yapısıyla, üretilen toplam değerlerin bölüşülmesi konusundaki dengesizliğin bu denli büyük olduğu sayılı dünya devletleri arasına girmiştir. Dünya Bankası'nın yaptıği bir araştırmaya göre, Türkiye'de milli gelirin % 56,5'i, aslan payı bir avuç tekele ait olmak üzere, nüfusun % 20'i tarafından gaspedilirken, geriye kalan ise nüfusun % 80'i tarafından kullanılmaktadır.

Diktatörlüğün 5 yıllık döneminde dış sömürü de arttı. Uluslararası tekelilerin yaptıkları kar transferi ve ödenen borç faizleri dışında, dış borç 10 milyar dolardan 25 milyar dolara çıktı. Rakamsal olarak artan ihracata rağmen, dış ödemeler açığı her yıl biraz daha büyüdü.

Yukarıda verdiğimiz rakamlar ışığında bu 5 yılı değerlendirirsek, bazı çevrelerin iddialarının aksine, Evren-Özal çetesinin, bunalımın faturasını emekçi halklarımızı ödetirmesi ve bir avuç yerli tekel ile dış destekçilerinin kasalarını şişirmesi açısından başarılı olduğunu söyleyebiliriz. Kaldı ki bu durum, faşist-diktatörlüğün varlık nedenlerinden biridir.

Devlet olanaklarından yararlanılmayan ve bu anlamda baskı altında tutulan farklı sermaye çevrelerinin muhalefeti, sermayenin genel muhalefeti olarak anlaşılmalıdır. Cuntanın arkasında yer aldıkları halde belli uygulamalara eleştiril yöneltilen-

Devamı s. 11'de